

סב:

עין משפט
נר מצוה

אלו מרפות פרק שלישי חולין

מסורת הש"ס

(א) וסנה יג. פרה פירא
מ"ו נעמי פירא משנה
(ו) (ז) ופירא המכרים
דקוף נעמי ילדה שהול
שם חקום או מדינה והפרין
ערך כול' ג' פ"י שהול
אזוב שיש בו נעם כמו
(ח) (ט) ופירא המכרים
מכר ע"ש ערך פ"י י"ג
(י) (יא) ופירא המכרים
(יב) (יג) ופירא המכרים
(יד) ופירא המכרים
(טו) ופירא המכרים
(טז) ופירא המכרים
(יז) ופירא המכרים
(יח) ופירא המכרים
(יט) ופירא המכרים
(כ) ופירא המכרים

תורה אור השלם

1. ולקח אוזב וכל
במים איש טהור וזהו
על האהל ועל כל
הכלים ועל תפשות
אשר היו שם ועל הנגע
בעצם או בחלק או במת
או בקבר. בפרד י"ח
2. כי לא תשתחוה לאל
אחר בו י קא שמו אל
קא דתא: שכול לר יד

ענין רש"י

אורטא"ש (אורטא"ש)
סיפור

מוסף רש"י

מפני שמוצא, ואינה
מחזרת ממים שגפיה
לחור ולטפס כחך הכל
המן המ' ופירא פ"י
ד"ר, שמה מן כחמה
חיה יקוף פסולין מפני
שמקדים מפיסה לחוק
וכבר בטל בפיסה מחמת
מי חטאת, גיטין פ"ו
אזוב ולא אוזב יין ב"י
כל הכי דמני אוזב דרש
ליה הכי (סנה יג), כל
ששגבה שבו קודם
מתן תורה, שיש בו כחמה
ממין וכל אחד שם לו
כמו אוזב כחמה וקודם
מתן תורה היה זה שמו
ובחמה תורה והקפידה
שבתו כחמה וקודם אוזב
ילא נכתב לחמה מן אחד
משמות הל"י ש"ח אחת
אזוב קפיד דחמה ושם.

פוסליו מי חטאת. אם שמו מהן מפני שאין מוצאין אלא מגביהין
פיהן לאחר שקולטות את המים והמים נופלים מפיסה והרי כן (כמיו)
שנעשה בהם מלאכה דק"ל במסכת גיטין (דף ג.) שהמלאכה פוסלת:
חזן מן היונה מפני שמוצא.

א"ר זורא זה מוצץ ומקיא וזה מוצץ ואינו
מקיא אמר רב יהודה הני כופשני צוצייני
כשרים לגבי מובה והן הן תורין של רחבה
מיתבי ^{אזוב} ולא אוזב יין ולא אוזב
יכוחלי ולא אוזב רומי ולא מדברי ולא כל
אזוב שיש לו שם לוי אמר אביי כל שנשתנה
שמו קודם מתן תורה והקפידה תורה עליו יש
לו שם לוי פסול והני לא נשתנו שמן קודם
מתן תורה רבא אמר הני כופשני צוצייני
באתרייהו סתמא קרי להו אמר רב יהודה
הני כרוי דבי חילפי שרו ^{ודבי כרבי אסירי}
אמר רבינא ומלקיני עלייהו משום שרץ
העוף ואמר רב יהודה צרדא שרי ברדא
אסיר וסימניך בר מיניה מרדא ספקא יאמר
רב אסי שמונה ספיקות הן חובא חוגא סוגא
והרנגוא תושלמי ומרדא כוחילנא ובר נפחא
מאי ספיקייהו: עופות טהורים קורקבני נקלף
וטמאין אין קורקבני נקלף והני קורקבני
נקלף בסבינא והא ההיא בר אוזא דרהו בי
מר שמואל דלא הוה קא מקלף קורקבניה
ואותביה בשימאש וכיון דרפי איקליף התם
יבי רפי איקליף בידא הכא אע"ג דרפי לא
מקליף אלא בסבינא אמר אביי תרנגולא
דאגמא חד משמונה ספיקות הוה והיינו מרדו
^{יאמר} רב פפא תרנגולא דאגמא אסירא
תרנגולתא דאגמא שריא וסימניך "עמוני"
ולא עמונית דרש מרימר תרנגולתא דאגמא
אסירא חזיה דדרסה ואכלה והיינו גירותא
אמר רב שבור אנדרפמא שרי פירון
אנדרפמא אסור וסימניך שרי פירון רשיעא אמר
רב הונא בוניא שרי פירון אסיר וסימניך
"פרואה אמגושא אמר רב פפא מרדו וגיד
ואכיל שרי סגיד ואכיל אסור וסימניך ילא
תשתחוה לאל אחר אמר שמואל שתא
חמרא אסירא וסימניך "שתיו" יין פסולין
לעבודה ואמר שמואל מוגא חמרא אסירא
בת

עוף שמסרו לנו אבותינו טהור ושלם מסרו לנו יש לחוש ובמסורת
יש לנו לסמוך כדאמר לקמן (דף סג.) שעוף טהור נאכל
במסורת: שבור אנדרפמא. שם העוף: פירון רשיעא. שם
אדם שהיה מוחזק רשע צעיהם: מרדו וגיד ואכיל. שם
עוף אחד וכן כולם שם עופות הן: פרואה אמגושא. שם
מקשף והוא עשה לשבת בית הפרוה במסכת יומא (דף לה):
בת

עוף שמסרו לנו אבותינו טהור ושלם מסרו לנו יש לחוש ובמסורת
יש לנו לסמוך כדאמר לקמן (דף סג.) שעוף טהור נאכל
במסורת: שבור אנדרפמא. שם העוף: פירון רשיעא. שם
אדם שהיה מוחזק רשע צעיהם: מרדו וגיד ואכיל. שם
עוף אחד וכן כולם שם עופות הן: פרואה אמגושא. שם
מקשף והוא עשה לשבת בית הפרוה במסכת יומא (דף לה):
בת

הא

כרוי דבי חלפ. פי' בקונטרס דלירי בחגבים ולא משמע כן
דכונה שמעמן בעופות איירי ועוד אי בחגבים טמאים איירי
פשיטא דלקי עלייהו משום שרץ העוף אלא בעופות קטנים מאד
איירי ושרצין על הארץ וקממשע לן דמטעם שרץ העוף אסירי

א"ר זורא זה מוצץ ומקיא וזה מוצץ ואינו
מקיא אמר רב יהודה הני כופשני צוצייני
כשרים לגבי מובה והן הן תורין של רחבה
מיתבי ^{אזוב} ולא אוזב יין ולא אוזב
יכוחלי ולא אוזב רומי ולא מדברי ולא כל
אזוב שיש לו שם לוי אמר אביי כל שנשתנה
שמו קודם מתן תורה והקפידה תורה עליו יש
לו שם לוי פסול והני לא נשתנו שמן קודם
מתן תורה רבא אמר הני כופשני צוצייני
באתרייהו סתמא קרי להו אמר רב יהודה
הני כרוי דבי חילפי שרו ^{ודבי כרבי אסירי}
אמר רבינא ומלקיני עלייהו משום שרץ
העוף ואמר רב יהודה צרדא שרי ברדא
אסיר וסימניך בר מיניה מרדא ספקא יאמר
רב אסי שמונה ספיקות הן חובא חוגא סוגא
והרנגוא תושלמי ומרדא כוחילנא ובר נפחא
מאי ספיקייהו: עופות טהורים קורקבני נקלף
וטמאין אין קורקבני נקלף והני קורקבני
נקלף בסבינא והא ההיא בר אוזא דרהו בי
מר שמואל דלא הוה קא מקלף קורקבניה
ואותביה בשימאש וכיון דרפי איקליף התם
יבי רפי איקליף בידא הכא אע"ג דרפי לא
מקליף אלא בסבינא אמר אביי תרנגולא
דאגמא חד משמונה ספיקות הוה והיינו מרדו
^{יאמר} רב פפא תרנגולא דאגמא אסירא
תרנגולתא דאגמא שריא וסימניך "עמוני"
ולא עמונית דרש מרימר תרנגולתא דאגמא
אסירא חזיה דדרסה ואכלה והיינו גירותא
אמר רב שבור אנדרפמא שרי פירון
אנדרפמא אסור וסימניך שרי פירון רשיעא אמר
רב הונא בוניא שרי פירון אסיר וסימניך
"פרואה אמגושא אמר רב פפא מרדו וגיד
ואכיל שרי סגיד ואכיל אסור וסימניך ילא
תשתחוה לאל אחר אמר שמואל שתא
חמרא אסירא וסימניך "שתיו" יין פסולין
לעבודה ואמר שמואל מוגא חמרא אסירא
בת

לכן נראה כפירוש הקונטרס ויש להחיר ^א כל עוף שקרקבני נקלף
וסימן אחד עמו דפרס ועוניה אין להם אלא סימן אחד ועורב
ושאר עופות אין קורקבני נקלף וגם ^א (רבי חייס) ^א (רבי חננאל)
פירס גבי עוף הנה כסימן אחד טהור קבלה צדינו מאבותינו שזה
הסימן קורקבני נקלף משמע שרץ דהוא דלא משכחת אלא או בפרס
או בעוניה וזה קורקבני נקלף אע"פ שפי' ר"ח לעיל גבי מלתא
הדרי ככולהו עשרים מהם ג' ג' עורב יש לו שנים עופות ויש

לכן אחד נשר אין לו כלל כגון שיש באלו עשרים זקף קורקבני נקלף וזקף
הנוכרים למעלה ופרס ועוניה אחד מהם יש לו אחד מאלו ה' ^א והאחר אינו מאלו ה' כלל לא זקף ולא אכזה ימירה ולא קרקבני
נקלף אכל אינו דורס והוא אמנא נלמוד מזה לעוף הנה כסימן האחד שהוא טמא לפיכך כתיב נשר ^א עכ"ל כל זה לא כתב אלא
לסימן בעלמא ולא היה סבור שכן הוא האמת אלא כמו שפי' שקרקבני נקלף היינו שהוא דלא הדר ככולהו ולפי מה שפירשתי שיש
להחיר כל עוף שקרקבני נקלף וסימן אחד עמו א"כ אותו עוף שקורין קורב"א צע"ג עוף טהור הוא שהרי קרקבני נקלף ויש לו
אכזה ימירה אכל אין לו זקף וזה הימנה דמסתברא שהוא כוס או ינשוף שהרי יש לו לסתות כאלם ואמרין בפרק המפלות ומה
דף ג. דקריא וקופיפא יש להם לסתות כאלם והיה נראה מתוך כך לומר דזקף הוא סימן הרביעי דלא משכחת אלא או בפרס או
בעוניה ואותו עוף שקורין קורב"א דדומה לכוס וינשוף שהן מתעשה עשר עופות שמה אינו דורס ויש לו ^א עמה ג' סימני טהרה ולפי זה
אין סברא לומר דאותו עוף שאנו קורין קורב"א צע"ג שיהא זה עורב דהא יש לו זקף ואכזה ימירה ונמלא דמשכחת לה כולהו סימני
טהרה בשאר עופות ועורב בלא פרס ועוניה אלא עוף טהור יהיה ומיהו יש ליכש הוה דהכי קאמר ואף ר"מ לא אמר אלא בקריא
וקופיפא כלימא דא כיוצא בהם אף בשאר עוף שאנו קריא וקופיפא ואפשר דאותו קורב"א טהור הוא או שמה מין עורב הוא אם יחברנו לנו
שהוא דורס ואותו קורב"א לא יהיה מין עורב ומיהו לעיל פירשתי דעורב אינו דורס והמדקדק יכול להצין אותו וכן לחכם ויחברנו עוד:
תרנגולתא דאגמא שריא תינגולא דאגמא אסירא. אין לפרס שהנקבה מותרת והזכר אסור דכל היוצא מן הטהור טהור אלא שני מינים
הם הקורבאים כך ויין גזה ויין גזה הזכר והנקבה שוין: ^א דחיות רבנן דדרסה ואכילה. מתחלה היו פסורים דלא דרסה
ואכלה ובהאי סימנא נחמדיה היו אוכלים אותו דלא חיישין לפרס ועוניה דלא שכיח בישוב או קיס ליה בגויה דלאו ממין פרס ועוניה הוא:

ר"א א מ"י פ"ט מהלכות
פרה דרומה הלכה יז
פסח עשין רלג:
ר"ב ב מ"י פ"ה מהל
פרה הלכה ה:
ר"ג ב ד מ"י פ"ה
מהלכות המלכות
אסורות הלכה יז סנה
עשין סט טושי"ר י"ד פ"י
פסח מ"ב:

שיטה מקובצת

[א] לפי שדומין להם דכל
זה דוחק: [ב] ויש להחיר
מתוך כך כל עוף: [ג] וגם
רבינו חננאל י"ב גבי עוף
הכא: [ד] יש לו אחד מאלו
השלשה והאחר אין לו
מאלו הנה כלל: [ה] לפיכך
כתיב נשר ע"כ וכו'.

רבינו גרשום

פוסליו כפי חזונו כ"י
כלומר אם שמו טהור
פוסליו משום שרץ שאובין
פסולין כפי חזונו
מקראין חזון מן היונה
פסולין שריא מוצעת.
כשהיא טהורה ואינה
מקראת ואם אינה ליחיי
חזון מן היונה כ"י כלי
ואם אינה דחילת דריא
ליחיי ליחיי חזון מן היונה
וחסיל: כופשני צוצייני
כשרה כ"י הכי מבייהו
אזוב כוחלי פירש ולא
כל אזוב שיש לו שם
לוי כולומר הכא נמי כיון
שיש לו שם לוי כופשני
דצוצייני ליחיי פסולין
כריא (גרסא) דבי חילופי
כ"י כולומר דריירי כ"י
חילפי אורטייט
כ"י: רבינו אורי' מולש
ברדא אסיר וסימני בר
מיניה א' כלומר ב' דברא
ויסימני פירות אגמא
כ"י כמ"י יזא לשבת
בית הפרוה וזה פירוש
אגמאש מוכשף עשהא:
מרדו (פסח שרי) [גיד]
ואכל כן שמו של עוף:
סניד ואכיל אסיר (עוף):

א' נראה דל"ל מלמד בר
שיטה כדכא חסור לנולא.

